

7. Про історико-культурну складову освітнього процесу. Рішення Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти від 21 червня 2022 р. URL: <https://cutt.ly/PLabGae> (дата запити: 02.09.2023)
8. Про основні засади державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності. Закон України від 13 грудня 2022 року № 2834-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2834-20#Text> (дата запити: 17.11.2023)
9. Про утворення Координаційної ради з питань утвердження української національної та громадянської ідентичності (Постанова КМУ від 07 квітня 2023 р. № 320). URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-utvorennia-koordynatsiinoi-rady-z-pytan-utverd-a320> (дата запити: 17.11.2023)
10. Черкащина педагогічна: інформаційно-бібліографічний електронний ресурс. URL: <http://surl.li/nhdov> (дата запити: 18.11.2023)

КОЧУБЕЙ Тетяна

*Уманський державний педагогічний
університет імені Павла Тичини,*

м. Умань

Державна науково-педагогічна бібліотека

імені В.О. Сухомлинського,

м. Київ

ВІХИ ЖИТТЯ І ДІЯЛЬНОСТІ АКАДЕМІКА КУЗЯ ВОЛОДИМИРА ГРИГОРОВИЧА

Кузь Володимир Григорович (28 липня 1938 року, с. Попеляни Пустомитівського району Львівської області УРСР – 10 жовтня 2018, Умань, Україна) – відомий педагог, науковець, доктор педагогічних наук, професор, дійсний член НАПН України, заслужений діяч науки і техніки України, заступник керуючого Дослідницьким відділом Американського біографічного центру, член багатьох міжнародних наукових організацій.

Віхи життя і діяльності Кузя В. Г.: 1945 – 1952 – навчався у початковій школі с. Попеляни та старшій школі с. Дмитрів Пустомитівського району Львівської області; 1952–1956 – учень Львівського музично-педагогічного училища; 1956–1957 – учитель музики і співів Ізяславської СШ; 1957–1960 – служба в армії; 1960–1969 – учитель музики Ізяславської СШ № 1; 1965–1970 – навчався в Дрогобицькому педагогічному університеті імені І. Я. Франка на музично-педагогічному факультеті; 1969–1970 – викладач Красилівської дитячої музичної школи; 1970–1973 – організатор позакласної виховної роботи Ізяславської СШ № 5; 1973–1973 – викладач кафедри музики Кам'янець-Подільського педагогічного інституту імені В. П. Затонського; 1973–1977 – викладач, завідувач кафедри музики Кам'янець-Подільського педагогічного інституту імені В. П. Затонського; 1977–1980 – аспірант Науково-дослідного інституту педагогіки УРСР, м. Київ; 1980 – захистив дисертацію «Педагогічні умови ефективного здійснення єдності шкільної та

позашкільної виховної роботи учнівського колективу» на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук, 1980–1981 – старший викладач кафедри педагогіки Кам'янець-Подільського педагогічного інституту імені В. П. Затонського; 1985 – доцент кафедри педагогіки і методики початкової освіти; 1981–1989 – декан педагогічного факультету Кам'янець-Подільського педагогічного інституту імені В. П. Затонського; у 1990–1994 – депутат Черкаської обласної ради народних депутатів; з 1991 – професор; 1992 – захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора педагогічних наук «Педагогічні основи виховного процесу в комплексі «Школа – дитячий садок»; 1995 – присвоєно звання Заслужений діяч науки і техніки України; 1996 – академік Академії наук вищої школи України; 1996–2018 – керівник науково-дослідної лабораторії «Василь Сухомлинський і школа ХХІ століття»; 1999 – член-кореспондент Академії педагогічних наук України; 2003 – дійсний член Академії педагогічних наук України; 1989–2005 – ректор Уманського державного педагогічного інституту імені Павла Тичини; за керівництва Кузя В. Г. у 1998 р. навчальний заклад здобув статус університету; 2005 – професор кафедри дошкільної педагогіки та психології УДПУ імені Павла Тичини, 2009–2018 – завідувач кафедри дошкільної педагогіки та психології УДПУ імені Павла Тичини. Кузь Володимир Григорович автор понад 260 наукових та публіцистичних праць. Володимир Григорович фундатор сучасної науково-педагогічної школи з проблем професійної підготовки фахівців для сільських шкіл, гувернерів, ініціатор створення навчально-виховних комплексів «Дошкільний навчальний заклад – загально-освітній навчальний заклад». Він великого значення надавав розвитку сільської школи [1; 2]. Під керівництвом Кузя В. Г. понад 17 років плідно працювала науково-дослідницька лабораторія «Василь Сухомлинський і школа ХХІ століття» на базі якої під його керівництвом і консультуванням захищено понад 30 докторських та кандидатських дисертацій [3].

Досягнення Кузя Володимира Григоровича у галузі освіти і педагогічної науки отримали високе визнання за кордоном та в Україні. Вони узагальнені Міжнародним біографічним центром (Кембридж, Велика Британія) та Американським біографічним інститутом (США). Ім'я Володимира Григоровича представлене в біографічних каталогах «Men of Achievement» - 17 т. (1997), «Who is who» - 25 т. (1999), та «200 Outstanding Intellectuals of the 20th century» - 1 т. (2000). Його нагороджено срібною медаллю «Міжнародна людина року 1996-1997» (Велика Британія), золотою медаллю «Людина року. Особистість ХХ тисячоліття» (США, 2001). Кузя Володимира Григоровича зараховано до числа двох тисяч провідних учених ХХІ століття.

Кузь В. Г. був заступником Генерального директора Міжнародного Біографічного центру (Великобританія). Володимир Григорович мав звання «Найвизначніша особистість декади» в галузі освіти та педагогічної науки (США), «Провідний інтелектуал ХХ століття» (2000, Велика Британія).

Нагороджений відзнакою Президента – орденом «За заслуги» III ступеня (1998) в науковій та освітній діяльності, медаллю «Заслужений діяч науки і техніки України» (1995 р.), Почесною грамотою КМ України (1999), Почесною грамотою Верховної Ради України за особливі заслуги перед українським народом (2003 р.); відзнакою Президента України – ювілейною медаллю «20 років незалежності України» (2012 р.) та інші.

Він підтримував імідж та авторитет України за кордоном, його науковий доробок визнано міжнародними інституціями США та Великобританії.

Список використаних джерел

1. Володимир Григорович Кузь – провідний вчений, педагог, академік : до 75-ї річниці з дня народження : біобібліографічний покажчик / гол. ред. Н. С. Побірченко; укл. С. С. Попиченко, Т. В. Григоренко, Т. С. Ткаченко, І. В. Панчук. Умань : ПП Жовтий О. О., 2013. 120 с.
2. Кочубей Т.Д. Володимир Григорович Кузь: штрихи до портрета. *Історико-педагогічний альманах*, 2019. № 2. С. 4–8.
3. Кузь В. Г. Лабораторії «В. О. Сухомлинський і школа XXI ст.» - 15 років. *Педагогічні вісті*. Травень. 2012. С. 2.
4. На спомин про Володимира Кузя : Пам'ятаємо, сумуємо, шануємо... URL : <https://udpu.edu.ua/news/na-spomyn-pro-volodymyra-kuzu>
5. Пархета Л., Зарудняк Н. Енергія і організаторський талант лідера (від інституту до університету). *Уманська зоря*. 23 червня 1999 року. № 49 (15374). С. 1.
6. Примножувач наукових та академічних традицій, або педагог із Божою іскрою в серці [Текст] : [про академіка В. Г. Кузя – викл. Уманського педагогічного університету ім. Павла Тичини]. *Нова доба*. 2018. № 30. С. 8.

МІХНО Олександр
*Педагогічний музей України,
Державна науково-педагогічна
бібліотека України імені В.О. Сухомлинського,
м. Київ*

ОСВІТЯНИ-КРАЄЗНАВЦІ В ЕНЦИКЛОПЕДИЧНОМУ БІОГРАФІЧНОМУ СЛОВНИКУ «ПЕДАГОГИ УКРАЇНИ»: КОСТЯНТИН ЗІНЬКІВСЬКИЙ (1873–1959)

Колектив науковців відділу педагогічного джерелознавства та біографістики Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В.О. Сухомлинського працює над енциклопедичним біографічним словником «Педагоги України (друга половина XIX – початок XXI ст.)», який побачить світ 2025 р. У виданні буде представлено понад 300 персоналій, зокрема 16 освітян, учених, серед дослідницьких зацікавлень яких було краєзнавство: Багалій Дмитро Іванович (1857–1932), Гермайзе Осип Юрійович (1892–1958), Готалов–Готліб Артемій Григорович (1866–1960), Зіньківський Костянтин Максимович (1873–1959), Лосюк Петро Васильович (1936–2010), Луньов